
AryAshatakam by Shri Appayya Dikshit

ఆర్యాశతకమ్ శ్రీమదప్పయ్యదీక్షితవిరచితమ్

Document Information

Text title : AryAshatakam by Shri Appayya Dikshit

File name : AryAshatakamappayyA.itx

Category : shataka, shiva, appayya-dIkShita

Location : doc_shiva

Author : Appayya Dixit

Transliterated by : shaivam.org, Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi Rajani

Latest update : August 4, 2016

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 16, 2023

sanskritdocuments.org

ఆర్యాశతకమ్ శ్రీమదప్పయ్యదీక్షితవిరచితమ్

దయయా యదీయయా వాఙ్మవరసరుచిరా సుధాధికోదేతి ।
శరణాగతచిన్తితదం తం శివచిన్తామణిం వన్దే ॥ ౧ ॥

శిరసి సితాంశుకలాఢ్యం కరుణాపీయూషపూరితం నయనే ।
స్మితదుర్గముగ్ధవదనం లలనాకలితం మహాః కలయే ॥ ౨ ॥

అన్వే చిన్తయతే యత్తత్తామేతీతి చ త్వయా గదితమ్ ।
శివ తవ చరణద్వన్ద్వధ్యానాన్నిర్ద్వన్ద్వతా చిత్రమ్ ॥ ౩ ॥

ద్రుతముద్గర హర సంహర సంహర భవవైరిణం త్వతిత్వరయా ।
భవ భవతోఽపి భవోఽయం రిపురేతన్నిన్దితం జగతి ॥ ౪ ॥

చేతసి చిన్తయ వామాం వా మాం వా న ద్విధా స్థితస్యాహమ్ ।
ఇతి యది వదసి దయాభే వామార్థే సా తవాప్యస్తి ॥ ౫ ॥

మిత్రకలత్రమతాదీన్ ధ్యాయస్యనిశం న మాం క్షణం జాతు ।
యది కుప్యసి మయి దీనే తులయామి త్వాం కథం సహ త్రైః ॥ ౬ ॥

మత్కృతదుష్కృతశాన్తిర్విషవహ్నిజలాదియాతనయా ।
యది నిశ్చయస్తవాయం ప్రేషయ గరలాగ్నిగఙ్గోఘాన్ ॥ ౭ ॥

భోగం విహాయ యోగం సాధయ దాస్యే తవాపి పరభాగమ్ ।
మమ కిం న వావకాశస్త్యదూభాషాభోగినాం మధ్యే ॥ ౮ ॥

లలనాలోలవిలోకనజితమిత్యవమన్యసే కథం మాం త్వమ్ ।
త్వయి జాయార్థశరీరే శివ శివ నాఽఽలోకనానుభవః ॥ ౯ ॥

స్మరణాదనుపదమీదృగ్విస్మృతిశీలో న వల్లభోఽసి మమ ।
ఉత్పాద్యాశాం భక్తుర్లగ్నా వృత్తిస్తవేయమ్ ॥ ౧౦ ॥

పుత్రః పితృవత్పత్నీ మాతృవదిత్థం మమాత్ర కో దోషః ।
అహమపి భోగాసక్తః ప్రకృతిర్జాతా విషాదవతీ ॥ ౧౧ ॥

వపురర్థం వామార్థం శిరసి శశి సోఽపి భూషణం తేఽర్థమ్ ।
మామపి తవార్థభక్తం శివ శివ దేహే న ధారయసి ॥ ౧౨॥

స్తనపం శిశుం త్వదీయం పాలయ సామ్భ ద్రుతం న పాసి యది ।
జగతః పితేతి గీతం యాతం నామేతి జానీహి ॥ ౧౩॥

మాతరి హిత్యా బాలం కార్యాకులధీః పితా బహిర్యాతి ।
శివ బత శక్నోషి కథం స్వాజ్ఞాన్మన్మాతరం మోక్షుమ్ ॥ ౧౪॥

గుణహీనతాం తనూజే మయి దృష్ట్వా కిం పరిత్యజన్యేవమ్ ।
ఉచితం గుణేనస్త్యేతన్నిర్గుణరూపస్య తేఽనుచితమ్ ॥ ౧౫॥

కామక్రోధకటాభ్యాం మదజలధారాం నిరఙ్కుశే స్రవతి ।
మత్కృతదుష్కృతకరిణి ప్రకటా పఞ్చాస్యతా తేఽస్తు ॥ ౧౬॥

త్వద్ధీనం మాం దీనం దృష్ట్వా విషయాతిరాగసమ్బద్ధమ్ ।
ధావత్యకీర్తిరేషా నాథః శక్తోఽప్యదాసీనః ॥ ౧౭॥

అరిభిర్జితైరశక్తైర్విజ్ఞాప్యం సేవకైః ప్రభోర్నీతిః ।
విషయైర్జితోఽస్మి శమోభ తవ యచ్ఛాఛ్ఘ్యం తదారచయ ॥ ౧౮॥

సంరక్ష్యతే స్వదాసైర్యద్యద్యస్తు ప్రభోరభీష్టతరమ్ ।
దాసస్తవేష్టకామః కాంతాం కనకం కథం త్యజేయమహమ్ ॥ ౧౯॥

పాపీ పాపం సుకృతీ సుకృతం భుక్త్యే మమాత్ర కిం ను గతమ్ ।
ఇత్యోదాస్యమయుక్తం భృత్యాకీర్తిః ప్రభోరేవ ॥ ౨౦॥

వికలేఽతిదీనచిత్తే విషయాశామాత్రధారిణి నితాన్తమ్ ।
మయి రోషతః కియత్ తే వద వద శమోభా యశో భావి ॥ ౨౧॥

స్వగృహే భువనత్రితయే యోగక్షేమే ముఖాని చత్వారి ।
మత్ప్రృతివచనం హి వినా పఞ్చమవదనస్య కుత్ర గతిః ॥ ౨౨॥

తవ కోఽహం త్వం మమ కః పఞ్చన్యేవం విచారయన్వేతి ।
బ్రూషే దీనదయాభే పఞ్చముఖత్వం త్వయి వ్యక్తమ్ ॥ ౨౩॥

యాచస్వాన్యం ధనినం భవితా తవ కో దిగమ్బురాల్లాభః ।
మాం మా ప్రతారయైవం ఖ్యాతః శ్రీకణ్ఠనామాసి ॥ ౨౪॥

వసనాశనప్రదాతరి మయి జీవతి కిం సమాకులస్త్యమితి ।
దోహాయ మోచ్యమానో వత్సః కిం న త్వరామయతే ॥ ౨౫॥

పాతకరాశిరితీదం త్వయాభిధానం శ్రుతం న తద్ దృష్టమ్ |
తద్దర్శనకుతుకం యది మాం ద్రష్టుం కిం విలम्బనే దేవ || ౨౬ ||

పాతకరాశిరసి త్వం పశ్యామ్యత ఏవ నాహమితి వదసి |
పాతకరూపాజ్ఞానే శివ తవ సర్వజ్ఞతాభక్తిః || ౨౭ ||

పాపం పాపమితీదం కరోషి శివ కిం ముధా బుధాన్ భ్రావ్తాన్ |
తత్సత్యం చేన్న కథం త్వయానుభూతం న దృష్టం వా || ౨౮ ||

పాపే లోకానుభవః స ఏవ మానం మమాప్యననుభూతే |
న హి పరకీయానుభవః జ్ఞాతుం శక్యః పరేణాపి || ౨౯ ||

లోకాభిన్నః సోఽహం వక్తుం వాక్యం హ్యుపక్రమస్తవ చేత్ |
సిద్ధా మనోరథా మే త్వత్తః కస్యాపి లోకస్య || ౩౦ ||

ఆతివల్గనం మమైతన్నూథత్వం యద్యపి ప్రభోః పురతః |
దీనః కరోమి కిం వా మద్విషయే కో నివేదయతి || ౩౧ ||

లఘురసి కిం త్వయి దయయా మా మా మంస్థాః శివేతి సహసా త్వమ్ |
భారో భువోఽస్మి ధృత్వా స్వకరే తులయాశు మాం శమ్భో || ౩౨ ||

సస్యే తృణే చ వృష్టిం తుల్యాం దేవః సదైవ విదధాతి |
దేవో మహాన్ బత త్వం గురులఘువార్తాం కథం కురుషే || ౩౩ ||

దిష్టోద్దిష్టం దాస్యామ్యన్యన్నేష్టం యది స్ఫుటం వాక్యమ్ |
దత్తా కథం త్వయాసావజరామరతా మృకణ్ణుజనేః || ౩౪ ||

నాదత్తం ప్రాప్నోతీత్యేతద్వాక్యం ప్రతారణామాత్రమ్ |
ఉపమన్యనా కదా వా కస్మై దుగ్ధోదధిర్దత్తః || ౩౫ ||

ప్రబలతరోన్మాదాఢ్యం త్వామప్యగణయ్య ధావమానం చ |
మచ్ఛేతోఽపస్మారం నియమయ శమ్భో పదాభ్యాం తే || ౩౬ ||

ఆశాపిశాచికా మాం భ్రమయతి పరితో దశస్వపి దిశాసు |
స్వీయే పిశాచవర్గే సేవాయై కిం న యోజయసి || ౩౭ ||

యజ్ఞాధీనాం రక్షాం త్ర్యక్ష నిధీనాం కుతో ను వా కురుషే |
సాక్షాన్మనుష్యధర్మాఽప్యహహా కథం ను విస్మృతిర్మమ తే || ౩౮ ||

ధనదే సఖిత్వమేతత్ తవ యత్ తత్రాస్తి విస్మయః క ఇవ |

మయి నిర్ధనే తదాస్తాం త్రిజగతి చిత్రం కియద్భావి || ౩౯ ||

సఖితారూపనిధానం విత్తనిధానం ద్విధా ధనం తవ యత్ |

నైకకరే నృపనీతిస్తత్రాన్యతరన్నిధేహి మయి || ౪౦ ||

పాలయ వా మాం మా వా మత్తనుభూతా తు పఞ్చభూతతతిః |

పోష్యావశ్యం భవతా భవితా నో చేన్న భూతపతిః || ౪౧ ||

అతికోమలం మనస్తే మునిభిర్గీతం కుతోఽధునా కఠినమ్ |

మన్యే విషాశనార్థం కఠినం చేతస్త్యయా విహితమ్ || ౪౨ ||

మాం ద్రష్టుమష్టమూర్తే కరుణా తేఽద్యాపి కిం న వోల్లసతి |

భిక్షాప్రసక్తో వా కియతాం నో యాసి సదనాని || ౪౩ ||

విత్తాధిపః సఖా తే భార్యా దేహీ తవాన్నపూర్ణాఖ్యా |

ఊరీకృతం న దూరీకురుషే భిక్షాటనమపీశ || ౪౪ ||

నాక్లీకృతో మయా త్వం తత ఏవ న దర్శనం మమ తవాస్తి |

ఇతి నోత్తరం ప్రదేయం శివ శివ విశ్వేశనామాసి || ౪౫ ||

యది దేహగేహరూపం దదాసి దేశాధికారకార్యం మమ |

రసనాఖ్యలేఖపత్రే సుదృఢాం కురు నామముద్రాం తే || ౪౬ ||

రసనోక్తం కురు సర్వం శివ తవ నామాధిముద్రితాస్తీయమ్ |

గణయసి ముద్రాం న హి చేత్ ప్రభుతోచ్ఛిన్నా తవైవ స్యాత్ || ౪౭ ||

అత్యాటినం కరాలం భిక్షాయుక్తం కపాలశూలకరమ్ |

మద్దారిద్ర్యం భైరవరూపం కురు చార్థచస్రయుతమ్ || ౪౮ ||

దారిద్ర్యచణ్డరశ్మౌ ప్రతపతి కేదారవచ్చ మయి శుష్కే |

జలధరతాయాం సత్యాం త్వయి శివ నాద్యాపి సముపైషి || ౪౯ ||

దారిద్ర్యాఖ్యమనోభూః క్లీబం చేతోఽపి మోహయత్యనిశమ్ |

ఏనం లీనం కర్తుం ధన్యః కోఽన్యస్త్యదన్యోఽస్తి || ౫౦ ||

భాలానలాక్షియుక్తస్త్రిజగతి నాన్యో మదన్య ఇతి |

గర్వం మా వహ యావద్దారిద్ర్యాగ్నిః కపాలే మే || ౫౧ ||

చేతః కురు మా కలహం తవ వైక్లవ్యేఽపి శమ్భునా ప్రభుణా |

న వదతి యద్యపి భర్తా తవోపకర్తా స ఏవాస్తి || ౫౨ ||

అయి చిత్త విత్తలేశే సహజప్రేక్షా కియన్ను లుబ్ధమసి ।

న తథాపి తద్వియోగః కేవలమాస్తే శివేనాపి ॥ ౫౩॥

చేతః కీర విహారం పరిహర పరితః స్వయం ప్రయత్నేన ।

అత్తుం కాలబిడాలో ధావతి శివపజ్జారం ప్రవిశ ॥ ౫౪॥

చేతః సదాగతే త్వం ప్రత్యాశావాత్యయానుగతమూర్తిః ।

మా వహ విషయారణ్యే లీనో భవ సచ్చిదాకాశే ॥ ౫౫॥

చేతః శృణు మద్వచనం మా కురు రచనం మనోరథానాం త్వమ్ ।

శరణం ప్రయాహి శర్వం సర్వం సకృదేవ సోఽర్పయితా ॥ ౫౬॥

భ్రాతః శృణు మచ్చేతో మా నయ కాలం త్విత్తస్తతో భ్రమణాత్ ।

కాలక్షేపేచ్ఛా చేదవలమృయ కాలకాలం త్వమ్ ॥ ౫౭॥

అయి చేతోవిహగ త్వం విషయారణ్యే భ్రమన్నసి శ్రాన్తః ।

విశ్రామకామనా చేచ్ఛివకల్పరుహే చిరం తిష్ఠ ॥ ౫౮॥

చేతోమధుకర దూరం దూరం కమలాశయా కుతో యాసి ।

ధ్యానాదనుపదమేతచ్ఛివపదకమలం తవాయాతి ॥ ౫౯॥

చేతశ్చకోర తాపం భూపం సంసేవ్య కిం వృథా యాసి ।

యది చన్ద్రికాభిలాషో నికషా భవ చన్ద్రచూడస్య ॥ ౬౦॥

చేతఃకురజ్గ గీతే రక్తం చేతస్తవాస్తవనవగీతే ।

భగవద్గీతాగీతే నగజాకలితే తదారచయ ॥ ౬౧॥

రసనే నిన్దావ్యసనే పైశున్యే వా న వాగ్మితాం యాహి ।

త్రిపురారిణామమాలాం జితకాలాం శీలయాశు త్వమ్ ॥ ౬౨॥

రసనే రసాన్ సమస్తాన్ రసయిత్వా తద్వివేచనే కుశలా ।

అసి తద్వదాశు పశ్యేః శివనామ్నః కో రసోఽయమితి ॥ ౬౩॥

శివనామసల్లతాం త్వం రసనాపల్లవ కదాపి న విహాతుమ్ ।

యది వాఙ్మనో తదా మా కోమలతాం సర్వథా జహిహి ॥ ౬౪॥

హాలాహలస్య తాపః శశినా గజ్జామ్బునా న యది యాతి ।

శివ మా గృహాణ భుజగాన్ మద్రసనాపల్లవే స్వపిహి ॥ ౬౫॥

లోచన కోఽభూల్లాభః సర్వానేవ ద్విలోచనాన్ వీక్ష్య ।

దృష్టస్త్రిలోచనశ్చేత్ సఫలం జన్తైవ తే భావి ॥ ౬౬॥

నాలోకతే యది త్వాం మన్నేత్రం కృష్ణమస్తు ముఖమస్య |
 స్వాం త్ర్యక్ష దక్షతాం మే దర్శయ నయనావలోకస్య || ౬౭||
 త్వం లోచనాన్ధకారే ద్రష్టుం వస్త్యన్ధకారభిన్నం కిమ్ |
 వాచ్ఛస్యనేన సజ్జేఽద్దృశ్యమపీదం త్వయా దృశ్యమ్ || ౬౮||
 శ్రవణ సఖే శ్శృణు మే త్వం యద్యపి జాతో బహుశ్రుతోఽస్తి భవాన్ |
 శబ్దాతీతం శ్రోతుం శివమన్త్రాత్ కోఽపరో మన్తః || ౬౯||
 పూణ ప్రాణసఖో మే భవసి భవాన్ పార్థివోఽస్తి కిము వాన్యత్ |
 శివపదకమలామోదే మోదం గన్తాసి యది శీఘ్రమ్ || ౭౦||
 రామాస్పర్శసుఖే తే నితరాం భో విగ్రహోగ్రహోఽస్తి యది |
 ఆలిక్లయార్ధరామం రామాఽభిన్నః స్వయం భవసి || ౭౧||
 విగ్రహ విగ్రహమేవ త్వం కురు దేవేన నాఽమునా సఖ్యమ్ |
 రుచిరవ్యస్మిన్ శమ్భా జనయత్యరుచిం స్వదేహేఽపి || ౭౨||
 సమ్మీలయాశు రామాం త్వద్వామాఙ్గాన్మయా సమం శమ్భా |
 జాతం మమాపి యస్మాద్ దుఃఖేనార్థం శరీరమిదమ్ || ౭౩||
 అపరాధకారిణం మాం మత్వా శమ్భా యది త్యజస్యేవమ్ |
 వ్యాధః శిరసి పదం తే దత్వా న జగామ కిం ముక్తిమ్ || ౭౪||
 పార్థః కలహం ధనుషా తాడనమపి మూర్ధ్ని తే న కిం కృతవాన్ |
 తత్రాపి తే ప్రసన్నం చేతః సన్నే మయి కుతో న || ౭౫||
 త్వయి తుష్టే రుష్టే వా శివ కా చిన్తా స్వదుఃఖభక్తే మే |
 ఉష్ణం వానుష్ణం వా శమయతి సలిలం సదైవాగ్నిమ్ || ౭౬||
 దోషాకరే ద్విజిహ్వా రతిమతిశయితాం కరోషి యది శమ్భా |
 అహమస్మి తథా వితథా కురుషే మాం దృక్పథాతీతమ్ || ౭౭||
 చేతో మదీయమేతత్సేవాచౌర్యే యది ప్రసక్తం తే |
 దణ్డయ నితరాం శమ్భా సర్వస్వం లుణ్ణయైతస్య || ౭౮||
 సదనం ప్రత్యాగమనం కుశలప్రశ్నోక్తిరస్తు దూరతరే |
 ఆలోకనేఽపి శమ్భా యది సన్దేహః కథం జీవే || ౭౯||

ఆవాహితః స్వభక్తైస్త్వరయైవాయాసి సర్వపాషాణే ।
 చిత్తోపలే మదీయే హే శివ వస్తుం కుతోఽస్యలసః ॥ ౮౦ ॥
 వృషభే పశౌ దయా తే కియతీ శమోభా పశుప్రియోఽసి యది ।
 విషయవిషాశనతోఽహం పశురేవాస్మీతి మాం పాహి ॥ ౮౧ ॥
 త్వయి దృష్ట్వాదాసీన్యం తత్స్వర్ధాతో వివర్ధతే దైన్యమ్ ।
 మయి తజ్జేతుం త్వరయా ప్రేషయ నికటేఽస్తి యత్ సైన్యమ్ ॥ ౮౨ ॥
 పరిపాలయామ్యహం త్వాం నికటేన మయా కిమస్తి తే కార్యమ్ ।
 మైవం దూరే రమణే సుభృతాఽపి న మోదతే సాధ్యీ ॥ ౮౩ ॥
 కతికతివారం జననం తవ నో జాతం న మత్స్మృతిః క్వాపి ।
 ఇతి కుపితోఽసి యది త్వత్పదయోర్నిదధామి మూర్ధానమ్ ॥ ౮౪ ॥
 శివ శక్కర స్మరారే కింజ్చత్ప్రప్లవ్యమస్తి తత్కథయ ।
 వజ్రానమేవ కరిష్యసి కిం వా కాలాన్తరే ప్రీతిమ్ ॥ ౮౫ ॥
 యో యన్న వేత్తి దుఃఖం కర్మ స తస్మిన్నియోజయతు శమోభా ।
 భిక్షాదుఃఖం జానంస్తత్ర కథం మాం నియోజయసి ॥ ౮౬ ॥
 కాకూక్తిర్ముఖదైన్యం శివ మే బాష్పస్తథాశ్రుసమ్పాతః ।
 త్వయ్యేకస్మిన్ పురుషే సర్వమిదం నిష్ఫలం భవతి ॥ ౮౭ ॥
 శివ దేహి మే స్వభక్తిం తృష్ణా స్వయమేవ యాస్యతి తతో మే ।
 పతిమస్యత్ర విషక్తం దృష్ట్వా కాన్తా న కిం త్యజతి ॥ ౮౮ ॥
 గుణహీనోఽపి శివాహం త్వత్కరముక్తోఽపి తత్ పదం యాస్యే ।
 భ్రష్టోఽపి భూపహస్తాద్గుణతోఽపి శరో యథా లక్ష్యమ్ ॥ ౮౯ ॥
 భక్తజనేష్వనురక్తం ధరణీధరకన్యయా పరిష్యక్తమ్ ।
 ప్రఖ్యాతనామధేయం జయతితరాం భాగధేయం మే ॥ ౯౦ ॥
 ఫణికుణ్డలం వహన్తి శ్రవణే తాటక్మమప్యపరభాగే ।
 సితశోణకాన్తియుక్తా కాచిన్మద్యాసనా జయతి ॥ ౯౧ ॥
 ఆలిక్కితోఽపి సవ్యే శమాపతత్యా శివః ప్రకృతితోఽయమ్ ।
 కరుణామ్బుపూర్ణగర్భః కశ్చిద్ధారాధరో జయతి ॥ ౯౨ ॥
 జటిలం శిరఃప్రదేశే నిటిలే కుటిలం గలే తథా నీలమ్ ।
 హృదయాకృతాద్రిబాలం విలసతి కాలం జయత్ తేజః ॥ ౯౩ ॥

ధనురేకత్ర పినాకం సశరం బిభ్రత్ తథాఽపరత్రాఽపి ।
శరమైక్షవం చ చాపం కిఞ్చిత్ తత్ ప్రేమ మే జయతి ॥ ౯౪॥

వాఞ్శ్రుతవితరణశీలం విచిత్రలీలం నిరాలవాలం చ ।
లలనాలతైకతానం కలయే శివకల్పభూమిరుహమ్ ॥ ౯౫॥

పరిహృతదుర్జన తిమిరం నగజాననైకసింధువృద్ధికరమ్ ।
నన్దితభక్తచకోరం వందే చన్ద్రోదయం కఞ్చిత్ ॥ ౯౬॥

నిఖిలనిగమైగదుగ్ధాం దానవిదగ్ధాం శుకాదిమునిదుగ్ధామ్ ।
వపుషా సదైవ ముగ్ధాం కలయే శివకామధేనుమహమ్ ॥ ౯౭॥

నిత్యప్రభాభిరామం విదలితకామం సదార్థధృతభామమ్ ।
హృది కోమలం నికామం శ్రీశివచిన్తామణిం వందే ॥ ౯౮॥

నిర్వాస్యధి మే శరీరం నిరాధి చేతః సదా సమాధిపరమ్ ।
కురు శర్వ సర్వదా త్వం నాన్యం కామం వృణే కఞ్చిత్ ॥ ౯౯॥

ఆర్యాపతేః పదాబ్జే నిహితం శతపద్యపత్రమయపుష్పమ్ ।
ఆర్యాశతం సుకృతినాం హృదయామోదం సదా వహతు ॥ ౧౦౦॥

॥ ఇతి భరద్వాజకులతీలకశ్రీమదప్పయ్యదీక్షిత-
విరచితశైవార్యాశతకం సమూర్ణమ్ ॥

Proofread by Sunder Hattangadi

—
AryAshatakam by Shri Appayya Dikshit
pdf was typeset on September 16, 2023
—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

